

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografa.
BRASOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE se primesc la AD-
 MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
 următoarele Birouri de anunțuri:
 În Viena: M. Dukas Nachf.,
 Max. Augenthaler & Emerich Leiser,
 Heinrich Schalek, Rudolf Mosse,
 A. Oppelka Nachf., Anton Oppelk.
 În Budapesta: A. V. Goldber-
 ger, Ekstein Bernat. În Ham-
 burg: Maroly & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 riă garmond pe o colonă 6 or.
 și 30 or. timbru pentru o pu-
 blicare. — Publicării mai dese
 după tarife și învoială.
RECLAME pe pagina a 3. a o
 seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X I I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de *Duminecă* 2 fl., pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de *Duminecă* 8 franci.
 Se primumiră la toate ofi-
 cile postale din țară și din
 afară și la d-ii colectorilor.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare
 Târgul Inului Nr. 30, etajul
 I. Pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
 luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
 v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
 namentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 24.

Brasov, Luni-Marti 2 (14) Februarie.

1899.

Din cauza s-tei sərbători diarul nu va
 paără până Marti s'era.

Manifestul Cehilor.

Nu scim, cum se va rezolva în cele din urmă criza unghurică, decât compromisul se va încheia și în ce condițiuni, decât se va face o fusiune între partidele, cari se pretind a sta pe basa pactului fundamental dualist dela 1867. Mult mai însemnată însă decât soluțiunea crizei unghurice este pentru viitorul monarhiei poliglote habsburgice soluțiunea, ce se va da stărei lucrurilor în partea austriacă a imperiului.

Acésta o recunosc bărbații politici austriaci tot mai mult, ba chiar și bărbații politici unghuri încep să simtă instinctiv, că sorții viitorului monarhiei, ca mare putere, nu vor căde în Ungaria, ci pe teritoriul țărilor ereditare ale casei domnitore. Putem dice dér, că din acest punct de vedere cestiunea boemă are actualmente o deosebită importanță politică pentru întréga monarhia.

După-ce guvernul Thun a închis parlamentul, s'a născut întrebarea: ce direcțiune va lua guvernarea lui fără parlament și care este planul și ținta lui pentru viitor? S'au vorbit și s'au combinat multe. S'a șis, că ministerul Thun, bun bucuros, că a scăpat de obstrucțiunști, are numai ținta de-a face posibilă pe temeiul §-lui 14 reînvoirea pactului economic cu Ungaria. Alții au mers mai departe și au susținut, că are de gând să se razime în dietele provinciale și să începă o acțiune pentru lărgirea drepturilor autonome ale țărilor. Alții, în fine, îi atribue intențiunea de-a face o înoită încercare pentru a împăca pe Nemții și Cehii Boemiei cel puțin în cestiunea cea mai ardentă a limbei.

Nu voim să discutăm probabilitățile pe baza acestor combinațiuni, dér credem a nu fi de prisos să ac-

centuăm, că contele Thun nu pare a fi nici-decum omul măsurilor radicale și că el balansează mereu și acum între cei doi poli contrari, între germanism și slavism, vrënd să-și afle echilibrul prin urmărirea unui drum mijlociu, răzimat pe interesele dinastice.

Tocmai pozițiunea acésta rezervată și tactica, ce rezultă din ea și pe care guvernul Taaffe o caracterisa cu cuvintele „peste partide“, agravează așa de mult acțiunea de împăcare a guvernului austriac. Nu mai puțin gravă însă este din cauza acésta și pozițiunea partidelor naționale combatante.

Manifestul, ce-l publică comitetul executiv al deputaților cehi, ne dă o nouă dovadă despre dificultatea amintitei pozițiuni.

N'ar trebui, dice manifestul, decât o dosă ore-care de bună-voință spre a afla o dreptă și durabilă formulă, ca să se aplaneze certele și luptele pentru dreptul de limbă dintre Cehi și Germani. Dér, dice același manifest, partea precumpănitore a deputaților poporului german perseverază în postulatul nedrept al egemoniei naționale germane și pretinde pentru limba germană superioritatea în viața de stat; de aceea, dice, partidele germane obstrucționiste, subminând temelile vieții parlamentare și constituționale, speréază, că absolutismul le va aduce lor avantajii mai însemnate, decât dreptatea și libertatea.

La alt loc manifestul cehic esclamă: Trăim într'un timp de tot serios. Suntem martorii unei estraordinare mișcări în șirurile reprezentanților poporului german. Toți își dau mâna, pregătindu-se la un atac comun și decisiv. În contra poporului cehic se organizează unitatea Germanilor în Austria, ca și înafară de ea.

Adevêrul este, că Germanii își dau mâna pentru ca în unire să îm-

pedece orice încercare s'ar face dincolo de riul Laita pentru introducerea sistemului federalist, pe când Slavii și indeosebi Cehii numai în învingerea principiului federalist véd o garanță a viitorului lor.

Și manifestul deputaților cehi e pētruns de aspirațiunea federalistă, dér este forte alegător în expresiuni și vorbește numai de lărgirea autonomiei țărilor coronei boeme. Probabil, că considerațiuni față cu posibilitatea unei înțelegeri în cestiunea limbei au indicat mai marea rezervă în folosirea terminilor.

Dér puțină speranță este, ca tactica precaută a deputaților cehi să aibă un rezultat favorabil. De aceea ei au avut un bun presimț și bine fac, când în manifestul lor apeleză la unitatea poporului cehic, ca singura garanță a învingerei cauzei sale naționale.

Criza.

(Răspunsul opoziției — Tractări.)

Cauza compromisului dă érași îndêr.

Guvernul a primit alaltăeri al *patrulea* răspuns al opoziției, redactat de contele Albert Apponyi. S'a ținut tot alaltăeri după amiazi o conferență a partidelor opoziționale unite, care a declarat unanim, că primesce elaboratul lui Apponyi.

În răspuns se constată mai întâi, că în ultimul nunciu al guvernului se manifestă o apropiere privitor la următoarele puncte: a) în afacerea căilor ferate vicinale; b) în statorirea declarațiunei, ce are să se facă în privința spiritului de guvernare; c) în forma compromisului, respective în constatarea imprumutată de către partide, că vor observa condițiunile de compromis; și d) în cestiunea, că regularea incompatibilității și a căilor ferate vicinale pe cale parlamentară se va face încă în sesiunea actuală a dietei. Tote acestea le ia opoziția cu satisfacția la cunoștință, adauge însă, că concesiunea de sub punct d) să se estindă asupra tuturor cestiunilor

din cadrul compromisului, adecă să se declare, că ele vor fi rezolvate de către dietă în actuala ei formațiune.

Afară de aceste puncte, în care se manifestă *apropiere*, sunt o mulțime de alte cestiuni puse de opoziție și față cu care guvernul a răspuns prin refuz. Astfel sunt: 1) Cestiunea *censului electoral*; 2) Cestiunea incompatibilității; 3) Reforma legii pensiunilor și aplicarea ei; 4) restrângerea dreptului de candidare la alegerile municipale; și 5) Pragmatica de serviciu a funcționarilor.

Guvernul — continuă răspunsul opoziției — își mai susține pretensiunile, ca: I. *Indemnitatea* să se voteze actualului cabinet; și II. Să se stabilească un junctim strict și formal între proiectul judicaturei Curiei și între revisuirea regulamentului camerei, așa, ca cel dintăi să fie așternut spre sancțiunare numai după-ce în cameră se va fi întemplat revisuirea regulamentului.

Răspunsul nu se ocupă în merit cu propunerea guvernului privitor la revisuirea regulamentului camerei, accentuează însă, că cele două afaceri din urmă să se dea spre examinare unei comisii de patru (2 guvernamentali și 2 opoziționali), care să le clarifice înainte de ce s'ar fi lămurit cestiunea indemnității.

În șfirșit, în punctul principal declară, că opoziția nu va vota guvernului *Banffy indemnitatea*. În cestiunea acésta opoziția ține la punctul ei de vedere stabilit în răspunsurile anterioare.

Acest răspuns l'au predat disidenții Csaky și Andrassy ministrului-președinte Banffy, preșenți fiind și ministrul de finanțe Lukacs și Col. Szell. Banffy a declarat, că ia *ad referendum* răspunsul și a promis, că pe ați (Luni), ori pe mâne (Martii) va răspunde.

Întreacea membrii amintitei comisii de patru (ministrul Fejervary și contele St. Tisza guvernamentali, Horanszky și György opoziționali) au avut Sâmbătă tractări lungi asupra cestiunilor judicaturei Curiei și a revisuirii regulamentului. Se dice că în cestiunea din urmă opoziția face concesiuni însemnate guvernului, ér în ce pri-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“.

In mormânt.

Din franțuzesce.

„In ziua de ați nu mai sunt dueluri seriose“, dicea unul din mica noastră societate; „te șgării puțin, curg trei picături de sânge, și încheierea: Un dejun strașnic!“

„Tote duelurile de ați nu sunt, decât glume!“

„Séu pôte chiar copilării!“

Medicul Gariel, care până acum stétea — după vechiul séu obicei — tăcut, își ridică capul și, spre marea noastră mirare, începù c'un ton înalt serios:

„Așa gândiți? Eu din contră pot să vă asigur, că mai sunt încă dueluri forte seriose. Se mai întemplă încă să rămână unul din duelanți mort, ba, ce e mai réu, mulți din familii bune, cu prietini buni, dispar de-odată, fără a se sci cum și când!“

„Dér cu cadavrul ce se întemplă? Trebuie să se găséscă!“

„De sigur!“

„Ei, doctore! Vedem de pe fața d-tale, că ai să ne povestesci o întemplare de tot tragică! Nu ne ținea încordați! Incepe odată!“

Cu mâna pe fruntea sa ferbinte, începù doctorul rar de tot, apăsând vorbele din ce în ce mai tare, în vreme ce noi, cu țigaretile în gură, îl încunjurasem:

„Ascultați dér! Cât a trecut de atunci, nu pot să spun, dér e tare de mult, sunt vre-o 20—30 de ani. Și nu s'a întemplat nici între sêlbătioii din Nyanza, nici între pieile roșii, ci tocmai în mijlocul Franciei, într'un oraș mic. Nu-mi e iertat să vă spun numele acésti orașel, căutați-l însă pe harta Franciei. Zace în nemijlocită apropiere de-o facultate de medicină.

În acest orașel studiau zeos doi studenți, cari se iubiau ca frații, neavând alt scop, decât ca după câștigarea titlului de doctor, să aibă cu ce trăi și să fiă de ajutor omenimei.

Și pentru ce, din simpatia fără sémên ce-i lega, s'a născut între ei de odată ger-
 menul unei celei mai înfricoșate? *Cherchez la femme!*

Și cine a fost dama? Era ea ore

vrednică de actul desbinării dintre cei doi amici intimi? — Amorul nu întrébă așa ceva! Iubesci o femeie și o urmezî părăsind tote din jurul têu.

Ura fiă-care și-o ascunde. Îi vedeai tot la olaltă: în laboratoriu, pe stradă, în tot locul.

Intr'o bună dimineță însă fie care declară altor doi studenți, scurt: că se urésc de mörte și unul din ei trebuie să möră. Causa antipatiei o retăcea fiă-care.

Fiind-că însă pe timpul acela în Francia duelurile erau aspru pedepsite, cei doi tineri convertiră frica secundanților, asigurându-i, că vor alege ei un loc sigur, rămânând pentru secundanți numai a delătura fără urmă cadavrul celui, care va rămân pe câmpul de luptă.

Astfel înțeleși plecară din oraș într'o noște de érnă, cam pe la 2 ore după miezul noptii, urmați de câte doi secundanți, dintre cari fie-care ascundeau sub mantalele lor ceva, ce nu părea a fi armă. Ajunși într'un târșiu sub zidul grădinei bisericeii din satul vecin, se urcară numai decât peste el.

Aspectul era romantic! Se crepa de

diuă și mormintele apăreau, ca tot atâtea fantasme cu brațele deschise. Ici colo câte o cruce de lemn dădea conturilor aspecte sinistre.

Se alese un loc lăturalnic, ferit de privirile ómenilor, măcar pe cât-va timp, și secundanții scóseră de sub mantalele lor câte un — hârleț. Săpară după aceea o grópă lungă de 2 metri și lată de 1 metru și după-ce îndesert se nisură să împace pe cei doi adversari, le deteră fiă-căruiă câte un — cușit ascuțit în mâna.

Aceștia — ca nu cum-va să rămână pe hainele lor urme periculose de sânge — se desbrăcară până la bréu și predând secundanților lor câte o epistolă, săriră în grópă.

Cum au sărit unul asupra altuia, începură a se străpunge imprumntat cu cușitele, orbiți de ura reciprocă păreau ca nisce fiare sêlbătice: scena acésta nici unul din secundanți nu o putù descrie mai pe urmă. Pôte nici ei n'au sciut, ce făceau.

Intr'un târșiu unul din luptători cu glas înecat și slab, arătând cu mâna-i plină de sânge spre adversarul séu șgărcit într'o

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 Februarie 1899.

Renta ung. de aur 4%	119.85
Renta de corone ung. 4%	97.90
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	120.75
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.—
Oblig. cail. fer. ung. de est. I. emis.	121.25
Bonuri rural. ngare 4%	95.65
Bonuri rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	161.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	139.—
Renta de argint austr.	101.55
Renta de hartie austr.	101.30
Renta de aur austr.	120.05
Losuri din 1860.	141.—
Actii de-ale Banței austro-ungară	909.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	398.—
Actii de-ale Banței austr. de credit.	362.60
Napoleondori	9 56 1/2
Mărci imperiale germane	58 92 1/2
London vista	120.40
Paris vista	47.80
Rente de corone austr. 4%	102.10
Note italiene	44.45

Cursul pieței Brașov.

Din 9 Februarie 1899.

Banota rom. Cump.	9.46	Vënd.	9.49
Argint român. Cump.	9.42	Vënd.	9.46
Napoleond'ori. Cump.	9.52	Vënd.	9.55
Galbeni Cump.	5.63	Vënd.	5.66
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

Bursa de București.

din 7 Februarie n. 1899.

Valori	Do- bândă.	Scad. cup.	Cu bană gata.
Re ta română perpetua 1875	5%	Apr.-Oct.	101.
Renta amortisabilă	5%	" "	100 1/2
" " din 1892	5%	Ian.-Iul.	100 1/2
" " 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	92 —
" " (Impr. de 32. 1/2 mil.	4%	Ian.-Iulie	92 1/4
" " (Impr. de 50 mil.	4%	" "	92 1/4
" " (Imp. de 274 m. 1890	4%	" "	92 1/4
" " (Imp. de 45 m. 1891	4%	" "	92 1/4
" " (Im. de 120 iul. 1894	4%	" "	93 —
" " (Im. de 90 mil. 1896	4%	" "	93 —
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6%	Mai-Nov.	—
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 304	10	" "	—
Oblig. comunei București 1888	5%	Ian.-Iul.	—
" " " din 1884	5%	Mai-Nov.	—
" " " din 1888	5%	Ian.-Dec.	—
" " " din 1890	5%	Mai-Nov.	—
Scrisuri fonciare rurale	5%	Ian.-Iulie	100.—
" " " urbane Bucuresc.	5%	" "	90. 1/4
" " " Iași	5%	" "	96 3/4
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	" "	93. 1/2
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v	—
Banca Națion. ult. div. 86.—	500	intr. v.	2820
Banca agricolă	500	150 v.	377.—
Dacia-România ult. div. 35 le.	200	intr. v.	488.—
Naționala de asig. ult. div. 43 le.	200	" "	540 —
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	" "	96 —
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	" "	—
Soc. Rom. de Hartie ult.	100	" "	—
" Patria" Soc. de asig. ult. d. 4 lei	100	" "	—
Soc. rom. de petrol em. u. d. 0	200	" "	—
" " " 2 em. u. d. 0	100	" "	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	30	" "	—
" Bistrița" soc. p. f. hârtii 90	30	" "	—
Societ. p. const. de Tramways	20	" "	—
20 tranș aur	20	" "	—

SCOMPTURI:

nomi	5%	Paris	3%
Banca naț. a	5%	Peterseurg	5%
Avansuri pe efecte	6%	Berlin	5%
Casa de Depuneri	6%	Belgia	4%
Londona	4 1/2	Elveția	4%
Viena	5 1/2		

Nr. 734—1899.

PUBLICAȚIUNE.

Deorece in 3 Februarie a. c. s'a mușcat un individ de un câne turbat, se publică în sensul § 68 al art. de lege VII. din 1888 să dispune prin acesta, începând cu ziua de astăzi, pe întregul teritoriu orășenesc o contumație de câni pentru 40 de zile; observându-se totdeodată, cumcă câni provăduți în sensul § 6 al statutului de câni cu hotniță au de a fi conduși afară de această de fringhie, pe când câni de curte sunt de a se ține legați.

Nemantineria acestei publicațiuni se pedepsește conform §-lui 154 pct. i) al art. de lege VII. din 1888 cu o pedepsă până la 100 fl., pe când câni cari umblă liberi pe stradă, se vor ucide în sensul § lui 188 al ordinațiunei ministeriale pentru executarea amintitei legi, de călăul orășenesc.

Brașov, în 4 Februarie 1899.

4853-3.

Căpitanatul orășenesc.

„TIMIȘIANA“, societate pe acții în Timișoara.

Convocare.

D. D. acționari ai institutului de credit și de economii „TIMIȘIANA“, societate pe acții în Timișoara, se convocă la a

XIV-a adunare generală ordinară,

în localul institutului: Timișoara-cetate „Balázstér“ Nr. 1 etagiul I. pe ziua de 2 Martie a. c. st. n. la ora 9 1/2 înainte de amedzi.

Obiectele adunării:

1. Raportul Direcțiunei despre gestiunea anului 1898, raportul comitetului de supraveghiare.
2. Concluz asupra bilanțului anual.

Spre orientare: La adunarea generală vot decisiv au numai acei acționari, cari înainte de deschiderea ședinței depun la cassa institutului acțiunile lor transcrise cel puțin cu 6 luni mai înainte pe numele lor (§. 12 din statute). Ca plenipotențiat în adunarea gen. nu pôte funga decât un acționar pentru altul (§. 13).

3. Concluz asupra întrebunilor profitului curat.
4. Concluz asupra absolutunui direcțiunei și al comitetului de supraveghiare.
5. Desbaterea și statorirea regulamentului afacerilor interne și a regulamentului pentru pensicnarea funcționarilor institutului.
6. Alegeri: a) un membru în direcțiune; b) doi, eventual trei membri în comitetul de supraveghiare.
7. Desbateri și hotăriri asupra eventualelor propuneri ce pôte vor intra în sensul §-lui 22 litera h, din statutele institutului.

Timișoara, 8 Februarie s. n. 1899.

Directiunea.

Încheierea socotelilor

institut de cred. și econ. „Timișiana“, societate pe acții în Timișoara pe anul 1898.

Contul Bilanțului.

A C T I V E.		florin r.	P A S I V E.		florin r.
Cassa în număr		13392 38	Capital de acții		280000 —
Cambii de bancă	fl. 463384 — cr.		Fondul de rezervă general fl.	47225.42 cr.	
Cambii hipotecate	„ 236649.— „	700033 —	„ ptr. acop. pret. dub. „	2292 83 „	
Imprumuturi hipotecare		306773 66	„ ptr. difer. de curs „	1400.— „	50918 25
Mobilier	fl. 2095.02 cr.		„ de pensiune		4600 —
după amort. de 10%	„ 209.50 „	1885 52	Depuneri spre fructificare		521083 39
Imprumuturi pe efecte (Lombard)		3240 10	Cambii reescomptate		148658 —
Efecte proprii		5035 80	Interese transitoare		14121 86
Relități		13946 15	Dividendă neridicată		264 —
Giro și Cheque-Conto		1231 75	Interese după capital de acții em. II.		841 —
Interese de reese anticipate.		843 58	Contrib. după % capital în sem. II.		1265 56
Interese restante		6476 03	Diverse conturi creditore		1129 46
Diverse conturi debitoare		4103 57	Profit curat		34912 61
		1056961 54			1056961 54

Contul venitelor și al sarcinilor.

S A R C I N I.		florin r.	V E N I T E.		florin r.
Interese ridicate și capitalisate		22316 24	Interese după cambii de bancă		44289 95
Salarie		9522 38	" " " hipotecate		17906 09
Contribuție erar. și comunală		5667 93	" " " imprum. hipotecare		24913 06
Contribuție 10% d inter. la d. p. spre fruct.		1266 07	" " " imprum. pe efecte		271 65
Interese de reescompt.		10034 83	Venitul realităților		619 67
Chirie și spese de cancelarie		1418 98	Venitul efectelor proprii		230 96
Tipărituri și post-porto		612 37	10% amortisare din mobilier		209 50
Profit curat		34912 61	Profit curat		729 63
		88961 01			88961 01

Timișoara, 31 Decembrie 1898.

P. Rotariu m. p. director. Direcțiunea: Mironescu m. p. contabil.
Ioan Theodorovitch m. p. Istin m. p. A. Crăciunescu m. p. Dr. Putici m. p. C. Maniu m. p.

Subsemnatul comitet am esaminat contul prezentat al bilanțului, precum și cel al venitelor și sarcinilor și confrontându-le cu registrele principale și auxiliare, purtate în bună regulă, le-am găsit cu acelea în consonanță și esacte.

Comitetul de supraveghiare:

V. Babeș m. p. președinte. M. Gherdan m. p. Dimitrie Bărbas m. p.

Ne mai pomenit!

100,000 se pôte câștiga cu una coronă la țragera principală a losurilor Jurnalistilor, care va avea loc necondiționat în săptămâna viitoare la 21 Februarie.
Câștigul principal 100,000 10,000 corone etc. etc.
Prețul unui los 1 coronă. Se capetă: la tôte băncile, Zarafii, Trafici de tutun și la administrația acestei foi. 497,1-5.